

Mottagare
Regeringen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Vår handläggare
Rose-Marie Lundin, 010-44 44 496

Fortifikationsverkets budgetunderlag för 2022-2024

(7 bilagor)

Fortifikationsverket överlämnar härmed budgetunderlag för åren 2022-2024 i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (bilaga 1). I budgetunderlaget ingår även återrapportering av uppdrag 6 i regleringsbrevet 2021, se bilaga 7.

Hemställan

Fortifikationsverket hemställer om att regeringen:

- för 2022 fastställer
  - en låneram i Riksgälden på 26 500 mkr för samhällsinvesteringar,
  - en låneram i Riksgälden på 290 mkr för verksamhetsinvesteringar samt
  - en räntekontokredit i Riksgälden på 100 mkr.

Fortifikationsverket vidhåller tidigare hemställan:

- i budgetunderlag 2021 om att regeringen:
  - ändrar reglerna för beslut om investeringar i enlighet med förslag i det budgetunderlaget,
  - utvecklar styrningen av anskaffning av infrastruktur för totalförsvarsändamål med utgångspunkt i styrningen av materielanskaffning,
  - utreder ett slopat avkastningskrav för ändamålsfastigheter för totalförsvarsändamål,
- i skrivelse om förstärkt och anslagsfinansierad fortifikatorisk utveckling (Dnr 1234/2020)
- i *Kompletterande redogörelse för avvikelser i förhållande till budgetunderlag och lämnad avvikelserapport* (Dnr 4940/2019-6) om
  - förändring i Fortifikationsverkets instruktion
  - att för det fall regeringen inte bifaller hemställan om förstärkt och anslagsfinansierad fortifikatorisk utveckling regeringen istället beslutar om en utredning av finansiering av fortifikatorisk utveckling utifrån såväl det militära som det civila samhällets behov.

Låneram för samhällsinvesteringar samt planering fram till 2030

Totalförsvaret ska utifrån försvarsbeslutet¹ växa kraftigt fram till 2030. Utökningar och förstärkningar i befintlig infrastruktur är en väsentlig del i tillväxten av totalförsvaret. Fortifikationsverket bedömer att anskaffning och utveckling av myndighetens bestånd, exklusive förvärv, kommer att växa med en årstakt på 32 procent från utfallet 2020 till beräknad nivå 2024. Därefter bedömer myndigheten att tillväxten kommer att fortsätta några år till för att sedan plana ut på en hög nivå fram emot 2030. Det här är en tillväxt som går att realisera, även om det ställer stora krav på de myndigheter som måste samverka.

Prognosen för investeringar i fastigheter enskilda år är osäker kopplat främst till tidsförskjutningar i genomförande av planerad anskaffning och utveckling samt variation i omfattningen på förvärv. Utfallet för investeringar för 2020 är lägre än vad som angavs i regleringsbrevet för 2021. Förändringarna är förklarade i bilaga 1. Den samlade bedömda investeringsvolymen för 2020 till 2022 är densamma som i regleringsbrevet 2021 och i detta budgetunderlag.

För investeringar i fastigheter perioden 2025 till 2030, bilaga 5, har i detta budgetunderlag hänsyn endast tagits till Försvarsmaktens behov. Övriga försvarsmyndigheters behov samt behoven från civila myndigheter förväntas vara väsentligt högre än de varit historiskt. Planering av verksamhetens omfattning och prognos för ekonomin för perioden 2025 till 2030 kommer därmed att behöva kompletteras vart efter förutsättningarna för tillväxt av infrastruktur inom hela totalförsvaret klarnar.

Planeringen fram till 2030 är trots ovan osäkerheter realiserbar men det krävs en flexibilitet i genomförandet, vilket kommer medföra att utfallet för investeringarna kommer att variera över tid.

Samråd till Försvarsmaktens budgetunderlag avseende investeringar i infrastruktur

Fortifikationsverket har lämnat samråd på Försvarsmaktens budgetunderlag för 2022. Samrådet är för det första baserat på att Fortifikationsverket bedömer att Försvarsmaktens infrastrukturplanering fram till 2030 är realiserbar. För det andra har Fortifikationsverket utifrån 1 § i myndighetens instruktion gjort en bedömning av om planeringen av infrastruktur är genomförbar utifrån en god resurshushållning och att hög kostnadseffektivitet uppnås. För det tredje har Fortifikationsverket samverkat en hyresprognos med Försvarsmakten som inkluderar den tillväxt som krävs i avgiftsintäkter för perioden 2022 till 2024. Samrådet förutsätter att den samverkade tidplanen för genomförandet hålls samt att identifierade risker hanteras. En gränssättande faktor är att beställningar av ny infrastruktur, till exempel kopplad till nya organisationsenheter, genomförs i tid. För realiserbarhet och god hushållning med statens medel är det också viktigt att infrastrukturinvesteringar genomförs utifrån försvarets långsiktiga behov.

¹ Försvarsutskottets betänkande 2020/21:FöU4.

Utveckling av avgiftsintäkter, verksamhetsinvesteringar och höjd räntekontokredit

Avgiftsintäkterna förväntas under perioden 2020 - 2024 växa med en årstakt om 3 procent. Den lägre tillväxttakten jämfört med investeringar i anskaffning och utveckling förklaras av att hyresintäkterna ökar först när hyresgäster tillträder färdigställda lokaler och anläggningar. Utöver ökningarna till följd av tillkommande hyra förklaras förändringen främst av en utökad finansiering av myndighetens tidiga skeden, nödvändiga satsningar i takt med ökade krav inom bl a it, säkerhet och miljö samt åtgärder för att höja status på befintligt bestånd. Det sistnämnda genomförs både genom ökat direktfinansierat underhåll och ökade ägarrelaterade investeringar. Ett annat område som växer är åtgärder för ökad beredskap för att stärka den operativa försvarsförmågan. Fortifikationsverket bedömer att ökade kostnader till följd av stigande priser eller förändrade räntor endast har en marginell effekt under planeringsperioden. Myndigheten tillämpar internt ett effektiviseringskrav motsvarande det som ligger i pris- och löneomräkningen för våra hyresgäster.

Låneramen för verksamhetsinvesteringar är i regleringsbrevet för 2021 höjd till 290 miljoner kronor. Fortifikationsverket hemställer om samma nivå för 2022. Den höjda ramen krävs dels utifrån myndighetens snabba tillväxt, dels utifrån behovet av investeringar ibland annat it och säkerhet. Utnyttjandet av ramen beror på i vilken takt tillväxten går att genomföra men under planeringsperioden 2022 till 2024 förväntas hela ramen användas.

Den ökade omfattningen på Fortifikationsverkets verksamhet innebär att likviditetsflöden påverkas. Med anledning av detta hemställer Fortifikationsverket om höjd räntekontokredit.

Risker som påverkar möjligheten att genomföra verksamhet i enlighet med budgetunderlaget

Fortifikationsverket har en plan för att växa i takt med förväntade beställningar. Ett antal risker påverkar möjligheten att genomföra verksamheten enligt planen i detta budgetunderlag. De viktigaste riskerna är kopplade till att beställningar, förvärv och olika möjliggörande beslut kommer till stånd i tid. Tidigare identifierade utmaningar inom styrningen av infrastruktur kvarstår och vi vidhåller tidigare hemställan om behov av förändringar. För att hantera dessa risker och hålla nere kostnader ligger fokus på långsiktiga etableringar och en hög grad av standardisering. Detta arbete är påbörjat. Den omfattande investeringsvolymen från flera olika partner kan påverka turordningen av genomförande av investeringar. Fortifikationsverkets huvudinriktning är att fortsätta prioritera uppbyggnaden av det militära försvaret.

Uppdrag i regleringsbrev 2021 om förslag av åtgärder för att stärka myndighetens långsiktiga planeringsarbete i förhållande till totalförsvarets utveckling

Fortifikationsverket ska enligt regleringsbrev för 2021 redovisa förslag på åtgärder för att stärka myndighetens långsiktiga planeringsarbete i förhållande till totalförsvarets utveckling för 2021 till 2030, bland annat avseende samverkan med Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Totalförsvarets forskningsinstitut. Förslagen på åtgärder, som är närmare redovisade i bilaga 7, ligger i linje med de förändringar Fortifikationsverket hemställt om i samt i anslutning till budgetunderlaget för 2021. Åtgärderna är indelade i fem grupper.

Den första gruppen är åtgärder som kan vidtas mellan Fortifikationsverket och andra myndigheter inom totalförsvaret för att stärka planering och realiserbarhet. I detta ingår bland

annat fortsatt samarbete med Försvarsmakten i en gemensam planering och uppföljning av produktion, inklusive åtgärder för att förbättra den gemensamma planeringen av anskaffning av materiel och infrastruktur.

Den andra gruppen är åtgärder som vidtas för att minska riskerna för förseningar i byggprocessen, bland annat utifrån förändringar i regler kopplade till miljöprövning och plan- och bygglagen. Dessa presenterades i Försvarsmaktens underlag för försvarspolitisk proposition 2021–2025 från 15 nov 2019 och är fortsatt giltiga.

Den tredje gruppen avser förändringar för att likrikta beslutsprocessen för infrastruktur med andra samhällsinvesteringar samt andra åtgärder för att minska risken för osäkerheter i planering av infrastruktur och den samlade försvarsmaktsplaneringen. Dessa förslag inryms i de förslag på förändringar i styrningen av infrastruktur för försvarsändamål som Fortifikationsverket hemställde om under 2021 (Dnr 4940/2019). Fortifikationsverket delar i övrigt slutsatserna om infrastruktur som presenteras i "ESV:s iakttagelser i regeringsuppdraget att stödja Försvarsmakten och FMV 2019–2020" (dnr hos ESV 2019-00649).

Den fjärde gruppen avser åtgärder som kan vidtas för att förstärka utvecklingen av fortifikatorisk kompetens samt tillhandahålla fortifikatoriska tjänster i tillräcklig utsträckning även till det civila försvaret. Fortifikationsverket har samverkan med flera civila myndigheter. Denna kan förstärkas ytterligare för att bidra till en samlad styrning för 2021 till 2030. Fortifikationsverket har inte med den tid som stått till buds hunnit utforma och förankra förslag till åtgärder i denna del. Åtgärder regeringen kan vidta för att stärka förutsättningarna för fortifikatorisk utveckling för hela totalförsvaret har Fortifikationsverket hemställt om 2020. Den viktigaste åtgärden inom området är anslagsfinansiering av den fortifikatoriska utvecklingen. Fortifikationsverket vidhåller hemställan (Dnr 1234/2020).

Den femte gruppen åtgärder avser samverkan med olika myndigheter inom totalförsvaret för att förstärka beredskapen runt den infrastruktur Fortifikationsverket tillhandahåller. Åtgärderna inom detta område kan Fortifikationsverket vidta tillsammans med sina olika hyresgäster.

Samråd av budgetunderlaget

Försvarsmakten har lämnat samråd på budgetunderlaget med utgångspunkt i myndigheternas gemensamma planering fram till 2030.

Särskild redovisning enligt regleringsbrev 2021

Enligt regleringsbrevet för 2021 ska Fortifikationsverket redovisa hyresgästernas behov av anskaffning och utveckling av nya investeringar, vidmakthållande av befintliga investeringar och liknande som innebär investeringar för åren 2022-2024. Redovisning ska göras i samband med inlämning av budgetunderlaget för 2022-2024. Redovisningen återfinns i bilaga 2. Samråd har skett med Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt samt i dialog med övriga hyresgäster.

Beslut

Fortifikationsverkets styrelse har fattat beslut om budgetunderlaget och den särskilda redovisningen i bilaga 2 vid styrelsemöte 2021-02-15.

Maria Bredberg Pettersson
Generaldirektör

Bilagor

- Bilaga 1 Budgetunderlag 2022-2024
- Bilaga 2 Investeringsplan för fastigheter 2022-2024 (H översänds i särskild ordning)
- Bilaga 3 Förklaring till avvikelser jämfört med regleringsbrev
- Bilaga 4 Av regeringen beslutade investeringar
- Bilaga 5 Investeringar 2025-2030 (H översänds i särskild ordning)
- Bilaga 6 Förvärv kopplat till försvarsbeslut 2020 (H översänds i särskild ordning)
- Bilaga 7 Återrapportering av uppdrag 6 i regleringsbrevet 2021

Sändlista

Regeringen (Finansdepartementet)

För kännedom:

Ekonomistyrningsverket
Finansdepartementet
Riksdagens utredningstjänst
Riksrevisionen
Statskontoret
Försvarsdepartementet
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap